

SUD BOSNE I HERCEGOVINE

4.
IZDANJE

**SUD
BOSNE I HERCEGOVINE**

|

|

|

|

Sadržaj

I Nastajanje Suda BiH	09
II Drugi o Sudu BiH	11
III Sud BiH kroz fotografije	13
IV Nadležnost Suda	33
<i>Krivična nadležnost</i>	<i>33</i>
<i>Upravna nadležnost</i>	<i>34</i>
<i>Parnična i izvršna nadležnost</i>	<i>35</i>
V Organizacija i rukovođenje Sudom	37
<i>Rukovođenje Sudom</i>	<i>37</i>
<i>Organizaciona struktura Suda</i>	<i>37</i>
VI Sudije i sudska odjeljenja	39
<i>Broj sudija</i>	<i>39</i>
<i>Imenovanje sudija</i>	<i>40</i>
<i>Sudska odjeljenja</i>	<i>40</i>
VII Sudska uprava	43
<i>Zajednički sekretarijat</i>	<i>44</i>
<i>Ured registrara Suda</i>	<i>46</i>
VIII Finansiranje Suda	57
<i>Budžet Bosne i Hercegovine</i>	<i>57</i>
IX Edukacija	59
X Javnost rada i pristup Sudu	61
<i>Najčešće postavljana pitanja u vezi sa pristupom informacijama</i>	<i>61</i>
<i>Korisne informacije za prisustovanje suđenjima</i>	<i>64</i>
<i>Izvještavanje medija i pretpostavka nevinosti</i>	<i>65</i>
XI Sudije Suda Bosne i Hercegovine	67
XII Kontakt informacije Suda	71

Medžida Kreso
Predsjednica Suda BiH

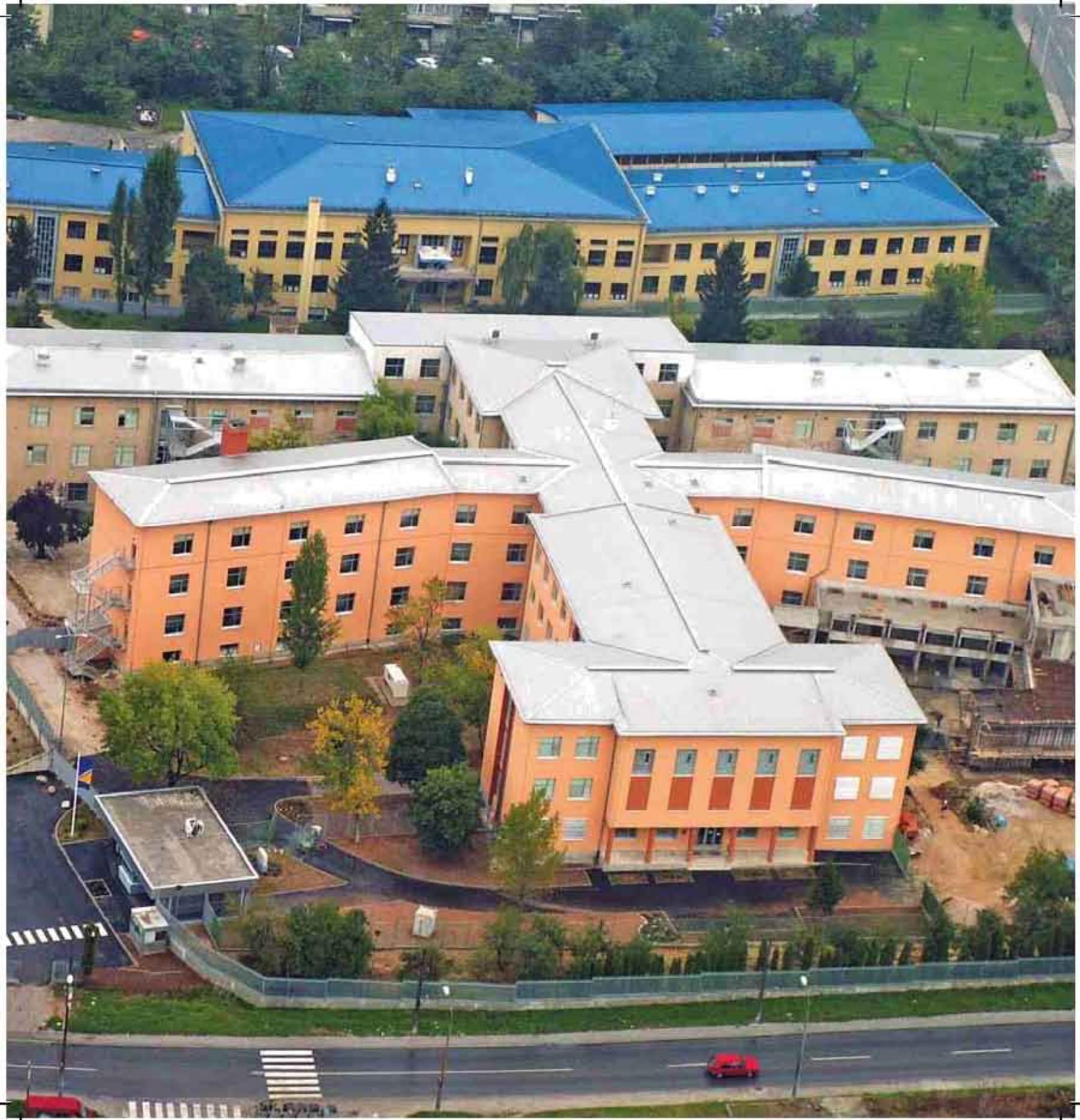
Sud Bosne i Hercegovine od svoga osnivanja do danas, u relativno kratkom periodu, izrastao je u značajnu pravosudnu instituciju koja predano radi na procesuiranju počinilaca najtežih krivičnih djela, a naročito počinilaca ratnih zločina. Na taj način Sud BiH doprinosi kako uspostavi vladavine prava tako i ostvarenju ciljeva tranzicione pravde i napretku države na putu integracije u evropske tokove. Uz sve specifičnosti vremena i prostora u kojem djeluje, Sud Bosne i Hercegovine se uspješno suočava sa postavljenim izazovima u svom radu. U tom kontekstu treba posmatrati uspješno okončanje svih predmeta ustupljenih od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, proces tranzicije međunarodnog Ureda registrara u domaće institucije koji je završen krajem 2012. godine, aktivno učeće Suda BiH u Strukturalnom dijalogu o pravosuđu između EU i BiH, te aktivnosti na implementaciji Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina.

Kraj 2012. godine ujedno označava i kraj mandata Ureda registrara kao međunarodne institucije, uz čiju podršku smo uspjeli stvoriti infrastrukturu i kapacitete za vođenje najkompleksnijih sudske proceza.

Bosna i Hercegovina, kao postkonfliktno društvo, mora se suočiti sa svojom prošlošću, u čemu značajnu ulogu ima Sud Bosne i Hercegovine koji je nadležan za procesuiranje počinilaca najtežih ratnih zločina, što je jedna od osnovnih predispozicija za ostvarenje ciljeva tranzicione pravde. Stoga je Sud Bosne i Hercegovine u proteklom periodu aktivno provodio u djelu odredbe Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina što je imalo za posljedicu, između ostalog, i ubrzano provođenje procesa ocjenjivanja složenosti predmeta ratnih zločina još u fazi istrage. Iako je Sud BiH najopremljeniji sud u BiH za rad na složenim predmetima, predmeti ocijenjeni kao manje složeni raspoređuju se i na druge nivo pravosuđa u BiH, kako u entitetima tako i u Brčko distriktu BiH. Cilj Strategije je da svi pravosudni kapaciteti u BiH budu maksimalno iskorišteni kako bi se u propisanim rokovima procesuirao što veći broj predmeta.

Obzirom na ulogu Suda Bosne i Hercegovine u procesuiranju počinilaca ratnih zločina i drugih teških krivičnih djela utvrđenih zakonima BiH, kao i značaj sudske odluke i njihov uticaj na društvo, vrlo je važna transparentnost vođenja postupaka pred Sudom. Zato smo u Sudu Bosne i Hercegovine opredijeljeni da i dalje budemo krajnje otvoreni kada je u pitanju informiranje građana, medija i svih drugih zainteresiranih pojedinaca i grupa o procesima koji se vode pred ovim sudom. To je najbolji način da doprinesemo jačanju svijesti društva o potrebi procesuiranja počinilaca najtežih krivičnih djela i društvenoj osudi takvog ponašanja.

Jedan od načina pružanja uvida u rad Suda jeste i ova brošura, ovo je njen četvrti izdanje. Cilj nam je da informacijama objavljenim u ovoj brošuri građanima omogućimo uvid u osnove funkcioniranja i rada Suda Bosne i Hercegovine i ohrabrimo ih da aktivno prate, kritikuju i hvale rad Suda Bosne i Hercegovine.

I Nastajanje Suda Bosne i Hercegovine

Sud BiH je u trenutku donošenja Zakona o Sudu BiH iz 2000. godine osnovan kao relativno mala institucija, vrlo jednostavne strukture. Prema prvobitnom Zakonu o Sudu BiH, Sud je sačinjavalo 15 sudija, bez mogućnosti imenovanja međunarodnih sudija. Sud je imao Opću sjednicu i tri sudska odjeljenja – Krivično, Upravno i Apelaciono. Nadležnost Suda bila je ograničena uglavnom na upravne sporove i žalbe u vezi s izbornim procesom.

Tek izmjenama Zakona iz 2002. i 2004. godine, a posebno usvajanjem Krivičnog zakona BiH, značajno je proširena nadležnost i usložnjena dotadašnja organizacija Suda. Ovim izmjenama unutar postojećeg Krivičnog i Apelacionog odjeljenja uspostavljeni su novi, posebni odjeli - prvo Odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, a zatim i Odjel za ratne zločine. Uspostavljanje novih sudskega odjela pratilo je i uspostavljanje posebnog sistema podrške novoformiranim odjelima. Prema Zakonu o Sudu BiH iz 2004. godine, Zajednički sekretarijat nastavlja pružati podršku Upravnom odjeljenju i Odjelima III Krivičnog i Apelacionog odjeljenja, dok Ured registrara Suda, uspostavljen tim istim Zakonom, postaje nadležan za upravljanje i pružanje podrške Odjelima I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja.

U decembru 2004. godine potpisana je i Sporazum između Predsjedništva BiH i Visokog predstavnika za BiH, kojim se uspostavlja Ured registrara kao međunarodna institucija nadležna za upravljanje i pružanje podrške novouspostavljenim odjelima Suda u prelaznom periodu, uključujući i pružanje podrške međunarodnim sudijama. Najveći broj međunarodnih sudija Sud je imao tokom 2007. godine, kada ih je bilo 17. Potpisivanjem novog Sporazuma o Uredu registrara iz septembra 2006. godine utvrđen je oblik i dinamika prenosa nadležnosti sa Ureda registrara na domaće institucije. U sklopu ovog procesa dolazi do postepenog povlačenja međunarodnih sudija, koji su zamijenjeni domaćim sudijama. Istovremeno sa ovim procesom tekoči je i proces prenosa svih drugih nadležnosti i službi podrške sa Ureda registrara na domaće institucije a time i na Sud BiH, kao i prenos sve imovine koju je Ured registrara u međuvremenu pribavio ili izgradio za potrebe domaćih pravosudnih institucija. Proces tranzicije Ureda registrara iz međunarodne u domaće institucije uspješno je okončan krajem 2012. godine, od kada u Sudu nisu više angažirane međunarodne sudije.

Rezultat cijelokupnog procesa je izrastanje Suda u veliku i složenu instituciju, koja je krajem 2012. godine imala ukupno 245 zaposlenih, od čega 50 (domaćih) sudija. Dana, 01. februara 2013. godine dužnost preuzima četvoro novih sudija, dok radni odnos za dvoje sudija prestaje u martu mjesecu iste godine. Na poslovima sudske uprave i pravne podrške sudijama već sada je angažirano 96 zaposlenih.

II Drugi o Sudu BiH

„U proteklih pet godina, pravosuđe BiH okončalo je postupak u preko 200 predmeta u vezi sa teškim povredama međunarodnog humanitarnog prava za vrijeme oružanog sukoba, u periodu između 1992. i 1995. godine. To pokazuje da su pravosudne vlasti BiH dale značajan doprinos privođenju pravdi osoba odgovornih za te zločine, kao i da su najozbiljnije posvećene tom zadatku. Osnivanje Suda Bosne i Hercegovine i Tužilaštva Bosne i Hercegovine, koji su sa radom u punom kapacitetu počeli 2005. godine, označilo je prekretnicu u borbi Bosne i Hercegovine protiv nekažnjivosti za ova djela. Općenito govoreći, pravosudne institucije na državnom nivou provode efikasne, pravične postupke, u kojima se poštivaju standardi zaštite ljudskih prava.“

OSCE, izvještaj „Postizanje pravde u Bosni i Hercegovini: Procesuiranje predmeta ratnih zločina od 2005. do 2010. godine“, maj 2011. godine.

„Prenošenje postupaka sa MKSJ-a domaćem pravosuđu u BiH bio je ogroman ispit za novonastale institucije i reforme ustanovljene u domaćem krivičnopravnom sistemu od 2003. godine. Praćenjem sudskega postupaka od strane Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini potvrđeno je da je sistem sposoban za procesuiranje predmeta ratnih zločina u skladu sa međunarodnim i domaćim standardima. Mechanizam Pravila 11bis je veliki uspjeh, kako u pogledu pružanja pomoći izlaznoj strategiji MKSJ-a, tako i pokazivanja neovisnosti, profesionalnosti i kapaciteta Suda BiH i Ureda Tužilaštva BiH.“

OSCE, izvještaj „Procesuiranje predmeta ustupljenih Bosni i Hercegovini od strane MKSJ-a u skladu sa Pravilom 11bis: Osvrt na rezultate petogodišnjeg praćenja postupaka koje je provela Misija OSCE-a u BiH“, januar 2010. godine.

„Odjel za ratne zločine Suda Bosne i Hercegovine jedan je od najuspješnijih poduhvata kada je u pitanju bavljenje naslijedstvom masovnih zvjerstava i dovođenje počinilaca pred lice pravde u nacionalnim sudovima. On služi kao model međunarodne podrške, uz čiju pomoć su nastale institucije sposobne da se nose sa složenim slučajevima teških zločina u zemljama zahvaćenim sistematskim i rasprostranjenim nasiljem.“

David Tolbert, predsjednik Međunarodnog centra za tranzicijsku pravdu i bivši zamjenik tužioca MKSJ-a, članak „EU mora zaštiti Sud BiH“ objavljen na web stranici Balkan Insight, februar 2012. godine.

„Nakon usvajanja relevantnih zakona od strane organa vlasti BiH, Odjel za ratne zločine otpočeo je sa radom u martu 2005.god. Sedam godina kasnije, većina osoba sa kojima se razgovaralo za ovaj izvještaj potvrdila je da su međunarodne sudije i tužioци potaknuli povjerenje javnosti u nepristrasnost i svakodnevni rad obje institucije. Na primjer, međunarodni tužioци su odigrali ključnu ulogu u provođenju istrage i krivičnom gonjenju ozbiljnih slučajeva koji bi vjerovatno ostali neriješeni zbog njihove osjetljivosti. Razvili su se dobri radni odnosi između mnogih domaćih i međunarodnih sudija, te nekih domaćih i međunarodnih tužilaca, što je olakšalo transfer znanja i stručnosti. Sveukupno, Tužilaštvo i Odjel su procesuirali impresivan broj slučajeva: od svog osnivanja, Sud je okončao preko 200 predmeta koji su uključivali ozbiljna kršenja međunarodnog prava. Ovo postignuće se duguje velikim dijelom predanosti domaćeg i međunarodnog osoblja u ovom Odjelu i Tužilaštvu da se pravda za najgore zločine provede u pravednim postupcima. Bosanskohercegovački model međunarodne podrške domaćem sudu pokazao se kao izvodljiva alternativa postupcima koje u potpunosti vodi domaće osoblje gdje postoji zabrinutost u pogledu kapaciteta, neovisnosti ili nepristrasnosti.“

Human Rights Watch, sažetak izvještaja pod nazivom „Izvještaj pravde u slučajevima ratnih zločina – Iskustva međunarodne podrške suđenjima pred Državnim sudom Bosne i Hercegovine”, mart 2012. godine

III Sud BiH kroz fotografije

Zgrada Suda BiH prije rekonstrukcije

Zgrada Suda BiH tokom i nakon rekonstrukcije

Zgrada Suda BiH nakon dogradnje

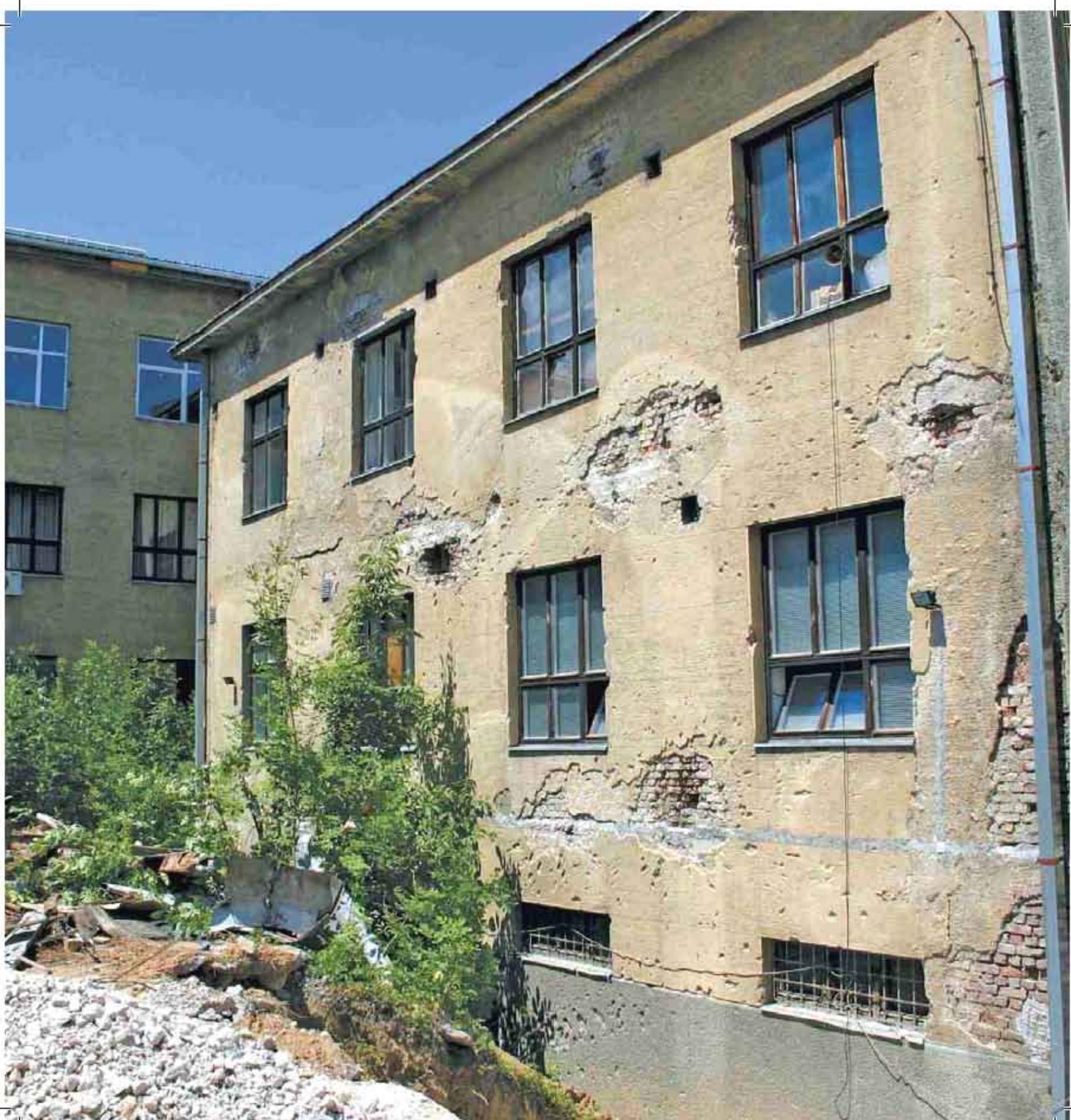

Sudnice Suda BiH

Posjete Sudu BiH i prezentacije Suda BiH

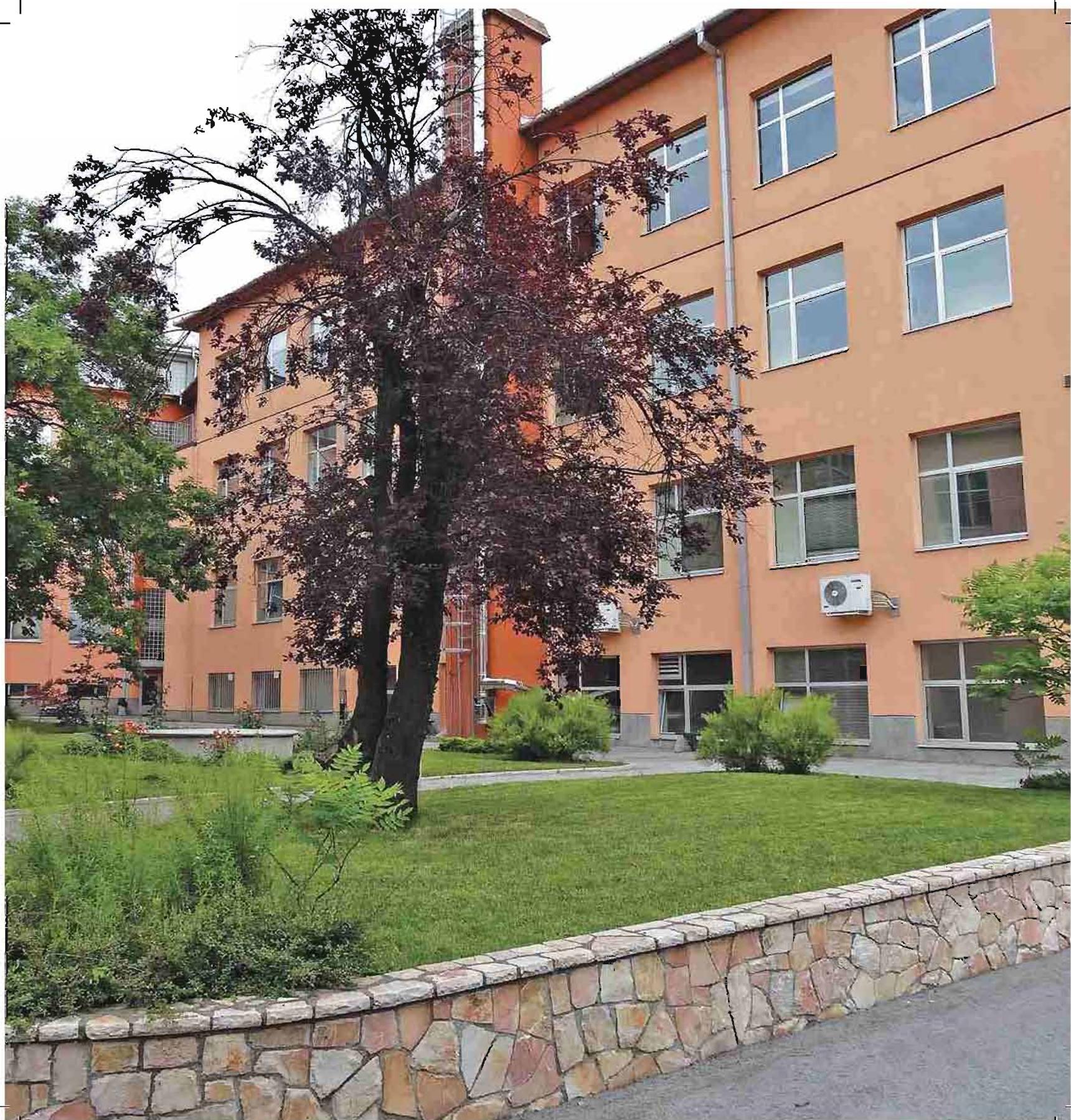
Zgrada Suda BiH prije rekonstrukcije

Zgrada Suda BiH prije rekonstrukcije

Zgrada Suda BiH tokom i nakon rekonstrukcije

Zgrada Suda BiH tokom i nakon rekonstrukcije

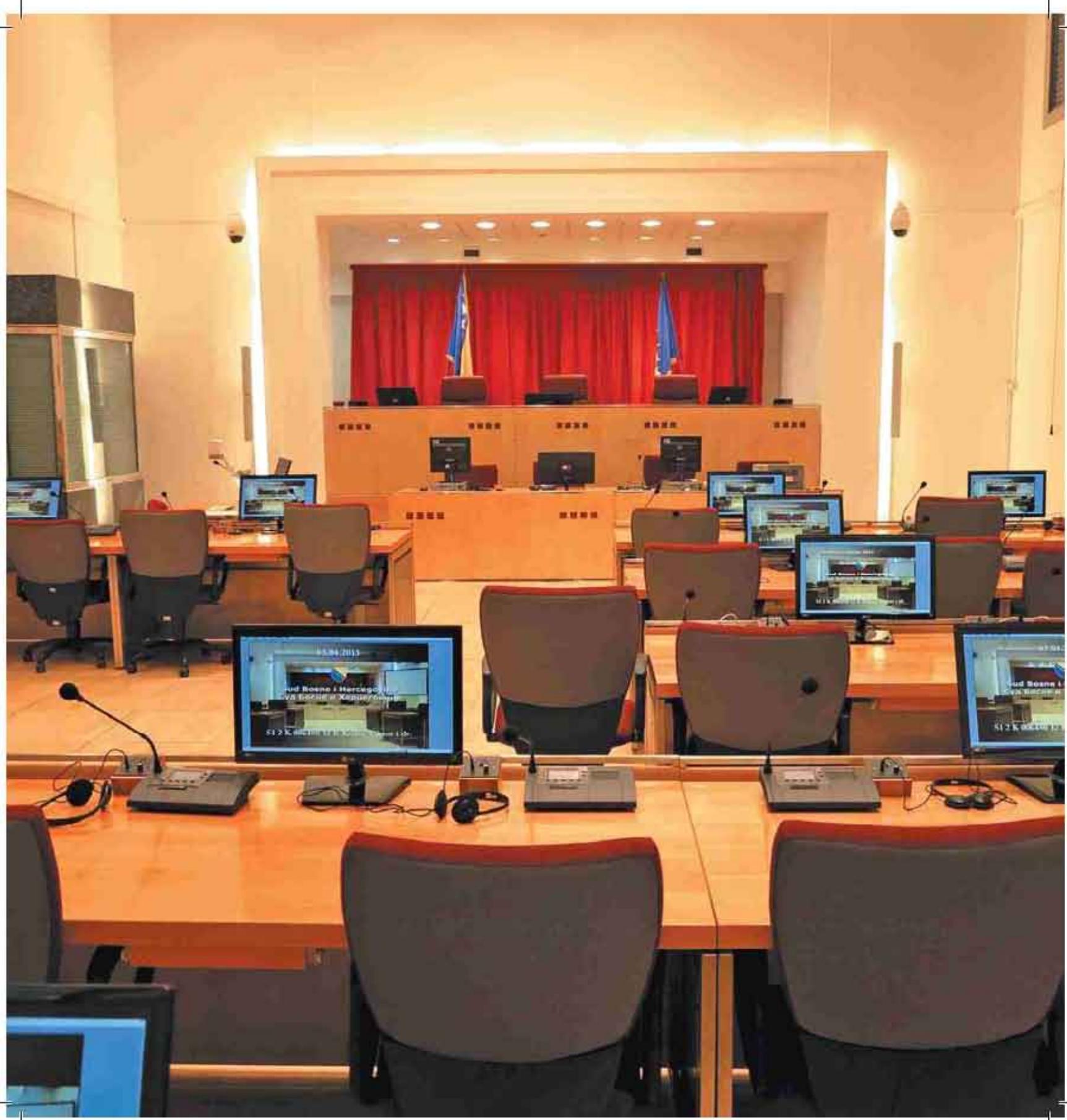

Zgrada Suda BiH nakon dogradnje

Zgrada Suda BiH nakon dogradnje

Sudnice Suda BiH

Sudnice Suda BiH

Posjete Sudu BiH i prezentacije Suda BiH

Posjete Sudu BiH i prezentacije Suda BiH

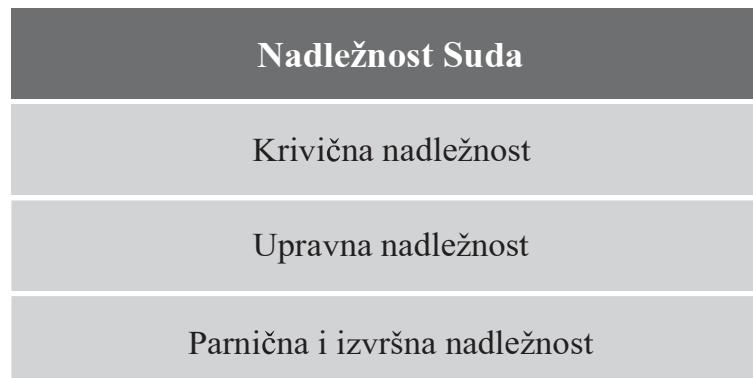

IV Nadležnost Suda

Zakonima Bosne i Hercegovine u nadležnost Suda BiH je stavljenje odlučivanje u krivičnim, upravnim i parničnim stvarima, ali i nadležnost za preispitivanje prvostepenih i drugostepenih sudskeh odluka povodom pravnih lijekova, pod uslovima i u postupku propisanim zakonom, tj. apelaciona nadležnost.

Krivična nadležnost

U krivičnim stvarima Sud je nadležan da u prvom stepenu sudi:

1. za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine;
2. za krivična djela utvrđena zakonima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH kada ta krivična djela:
 - a) ugrožavaju suverenitet, teritorijalni integritet, političku nezavisnost, državnu sigurnost i međunarodni subjektivitet Bosne i Hercegovine;
 - b) mogu imati ozbiljne reperkusije ili štetne posljedice na privredu Bosne i Hercegovine ili mogu izazvati druge štetne posljedice za Bosnu i Hercegovinu ili mogu izazvati ozbiljnu ekonomsku štetu ili druge štetne posljedice van teritorije datog entiteta ili Brčko distrikta BiH.

Osim nadležnosti da presuđuje u prvom stepenu, Sud je nadležan da odlučuje po:

1. žalbama protiv presuda ili odluka Suda donijetih u krivičnim predmetima;
2. vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka Suda u krivičnim predmetima.

Osim toga, u nadležnosti Suda je i sljedeće:

1. da zauzima konačan i pravno obavezujući stav vezan za provođenje zakona Bosne i Hercegovine i međunarodnih ugovora na zahtjev bilo kojeg suda entiteta ili bilo kojeg suda Brčko distrikta BiH kojem je povjeren provođenje zakona Bosne i Hercegovine;
2. da donosi praktična uputstva za primjenu krivičnog materijalnog prava Bosne i Hercegovine iz nadležnosti Suda u vezi s krivičnim djelima genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i kršenja zakona i običaja rata, te pojedinačnom krivičnom odgovornošću u vezi sa ovim djelima, po službenoj dužnosti ili na zahtjev bilo kojeg entitetskog suda ili suda Brčko distrikta BiH;
3. da odlučuje o pitanjima koja se tiču provođenja međunarodnih i međuentitetskih krivičnih propisa, uključujući i odnose sa Interpolom i drugim međunarodnim policijskim organima, kao što su transfer osuđene osobe, izručenje i predaja osoba koje druga država, odnosno međunarodni sud ili tribunal zahtijevaju od bilo kojeg organa na teritoriji Bosne i Hercegovine;
4. da rješava sukob nadležnosti između sudova entiteta, između sudova entiteta i suda Brčko distrikta BiH, te između Suda i bilo kojeg drugog suda;
5. da odlučuje o ponavljanju krivičnog postupka za krivična djela predviđena zakonima države Bosne i Hercegovine.

Upravna nadležnost

U upravnim stvarima Sud je nadležan da u prvom stepenu odlučuje:

1. po tužbama protiv pojedinačnih i općih konačnih upravnih akata, uključujući i upravnu šutnju, institucija Bosne i Hercegovine donesenih u vršenju javnih ovlaštenja, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine;
2. o zahtjevima za zaštitu sloboda i prava građana zagarantiranih Ustavom Bosne i Hercegovine kada su ta prava i slobode povrijeđeni konačnim pojedinačnim aktom institucija Bosne i Hercegovine, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Sud je naročito nadležan da ocjenjuje zakonitost pojedinačnih i općih izvršnih upravnih akata donesenih na osnovu državnog zakona, pri vršenju javnih dužnosti i organa vlasti Bosne i Hercegovine, za koje zakonom nije predviđeno sudske ispitivanje. Osim nadležnosti da presuđuje u prvom stepenu, Sud je nadležan da odlučuje po vanrednim pravnim lijekovima protiv prvostepenih odluka Suda donijetih u upravnim predmetima.

Sud je, također, nadležan i za:

1. rješavanje po prigovorima koji se odnose na kršenje izbornog zakona i dodatnih propisa i uputstava koje donosi Centralna izborna komisija BiH;
2. rješavanje sukoba nadležnosti između sudova iz entiteta i sudova entiteta i sudova Brčko distrikta BiH, te između Suda BiH i bilo kojeg drugog suda;
3. rješavanje u svim drugim predmetima kada je to predviđeno zakonom Bosne i Hercegovine.

Parnična i izvršna nadležnost

U parničnim stvarima Sud je nadležan da u prvom stepenu rješava:

1. imovinske sporove između države Bosne i Hercegovine i entiteta, između države Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta BiH, između entiteta, između entiteta i Brčko distrikta BiH i između institucija Bosne i Hercegovine koje vrše javna ovlaštenja;
2. imovinske sporove proistekle iz štete koja je nastala pri vršenju poslova organa uprave Bosne i Hercegovine, drugih institucija Bosne i Hercegovine i službenih lica tih organa i institucija;
3. druge imovinske sporove, kada je nadležnost Suda utvrđena zakonima Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom.

Sud je nadležan i da odlučuje po:

1. žalbama protiv prvostepenih presuda ili odluka Suda donijetih u građanskim predmetima;
2. vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka Suda donijetih u građanskim predmetima.

Sud je, također, nadležan i za:

1. provođenje prinudnog izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka Suda BiH, te institucija i organa BiH, ako posebnim zakonom to nije drugačije uređeno;
2. rješavanje sukoba nadležnosti između sudova iz entiteta i sudova entiteta i sudova Brčko distrikta BiH, te između Suda BiH i bilo kojeg drugog suda.

V Organizacija i rukovođenje Sudom

Rukovođenje Sudom

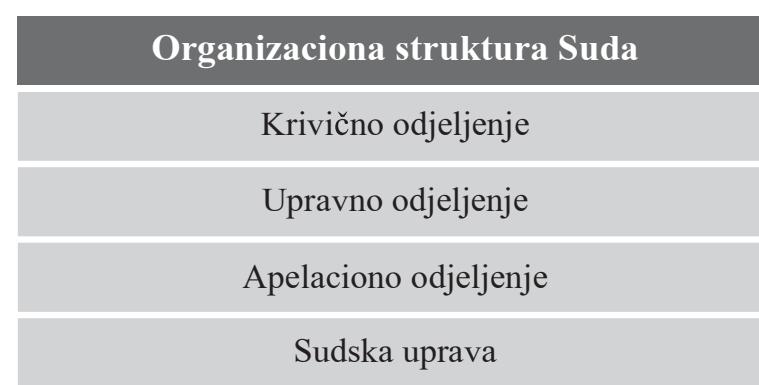
Predsjednik Suda predstavlja Sud i rukovodi radom Suda u skladu sa Zakonom o Sudu. U skladu s Poslovnikom o radu Suda, predsjednik Suda donosi odluke i interne akte koji se odnose na prava i obaveze uposlenika.

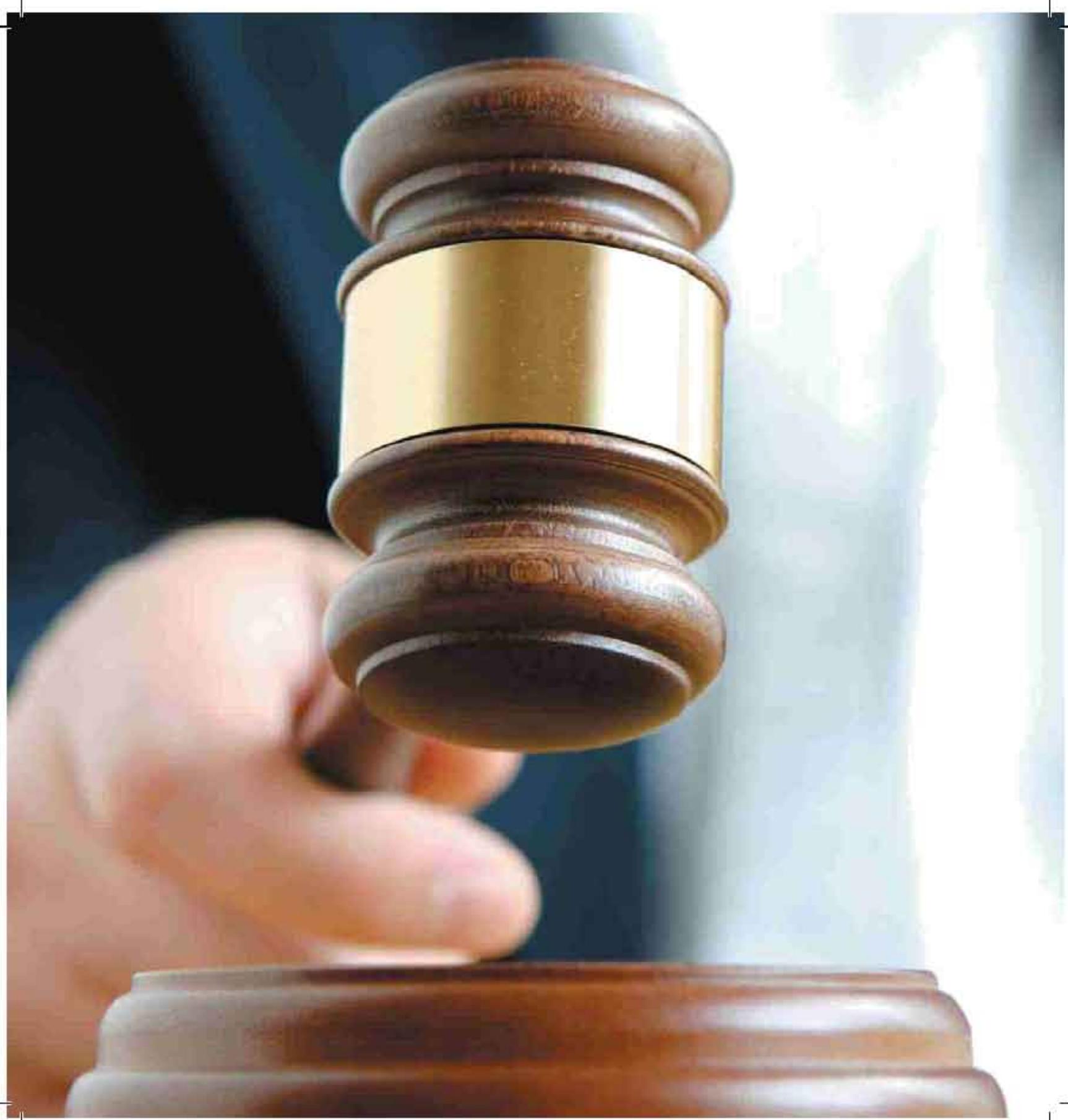
Opću sjednicu čine sve sudije Suda BiH. Sve odluke Opće sjednice donose se većinom glasova.

Predsjednik Suda	Opća sjednica
<ul style="list-style-type: none">○ predstavlja Sud u odnosima sa državnim tijelima i organizacijama○ odgovoran za imenovanje sudija u različita odjeljenja i vijeća, osim ako je drugačije propisano zakonom○ odgovoran za sazivanje i rukovođenje radom Opće sjednice Suda○ odgovoran za izvršenje budžeta Suda○ odgovoran za predlaganje plana rada Suda Općoj sjednici○ odgovoran za rukovođenje osobljem Suda	<ul style="list-style-type: none">○ usvaja Poslovnik o radu Suda i druge interne akte Suda u skladu sa zakonom i Poslovnikom Suda○ usvaja plan rada koji predlaže predsjednik Suda○ usvaja prijedlog budžeta Suda

Organizaciona struktura Suda

Organizacija Suda u velikoj mjeri prati zakonom utvrđene nadležnosti Suda. Sud ima tri sudska odjeljenja i sudsку upravu, u okviru koje su uspostavljene posebne organizacione jedinice za pružanje podrške sudijama.

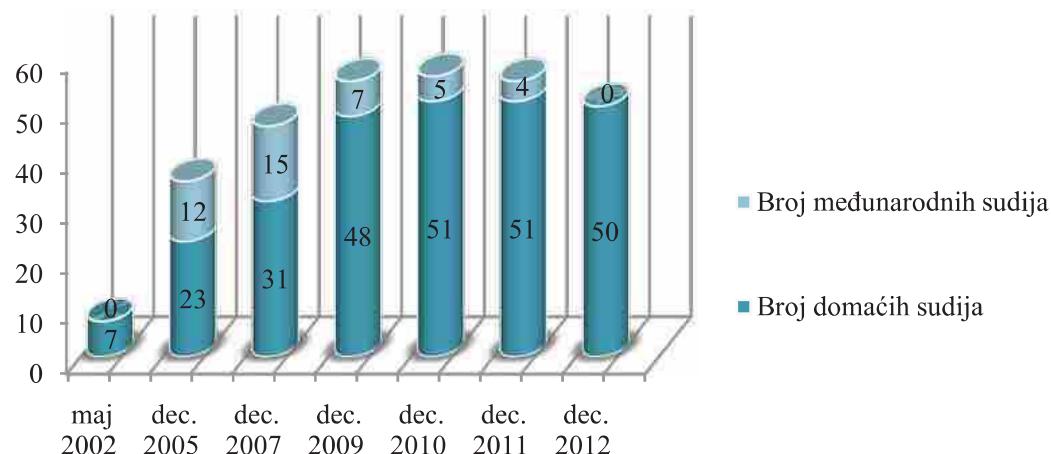

VI Sudije i sudska odjeljenja

Broj sudija

Prema Zakonu o Sudu BiH iz 2000. godine, Sud je sačinjavalo 15 sudija, bez mogućnosti imenovanja međunarodnih sudija. Prvih sedam sudija imenovano je u maju 2002. godine. Izmjenama Zakona o Sudu iz 2003. godine otvara se mogućnost imenovanja međunarodnih sudija u odjele I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda. Broj međunarodnih sudija postepeno je rastao do 2007. godine, kada je, u skladu sa planom tranzicije, započeo proces njihovog postepenog povlačenja i zamjene domaćim sudijama. U toku 2012. godine sve međunarodne sudije su zamijenjene domaćim sudijama. U skladu sa odlukom Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća BiH, Sud BiH ima 53 sudije.

U sudskim postupcima sudije postupaju kao pojedinci ili u okviru sudskega vijeća. Sudsko vijeće čini troje sudija koji postupaju u određenom predmetu. Sastav sudskega vijeća utvrđuje predsjednik Suda na prijedlog Komisije za određivanje sudija i sastava vijeća.

Imenovanje sudija

Sudije Suda BiH imenuje Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: „VSTV“). VSTV objavljuje javni konkurs za upražnjena mjesta, obavlja razgovore sa kandidatima, rangira kandidate na osnovu sposobnosti i stručnosti, te donosi konačnu odluku o imenovanju. Sudije Suda BiH moraju imati najmanje osam godina iskustva u radu kao sudije, tužioci ili advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita.

Sudije se imenuju na neograničen mandat, s tim da im mandat može prestati u slučaju da: podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju, ili budu smijenjeni s dužnosti iz razloga utvrđenim zakonom.

Prije stupanja na dužnost sudije daju svečanu izjavu u skladu sa članom 47. Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću.

Sudska odjeljenja

Krivično odjeljenje

Odjel I za ratne zločine

Odjel II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju

Odjel III za sva ostala krivična djela iz nadležnosti Suda

Upravno odjeljenje

Referat za upravne sporove

Parnični referat

Izvršni referat

Apelaciono odjeljenje

Odjel I koji odlučuje po žalbama na odluke Odjela I Krivičnog odjeljenja

Odjel II koji odlučuje po žalbama na odluke Odjela II Krivičnog odjeljenja

Odjel III koji odlučuje po žalbama na odluke Odjela III Krivičnog odjeljenja, na odluke Upravnog odjeljenja, te rješava po prigovorima koji se odnose na izborna pitanja

Sudije Suda su raspoređene u jedno od tri sudska odjeljenja: Krivično, Upravno i Apelaciono.

Krivično odjeljenje sastoji se iz tri odjela:

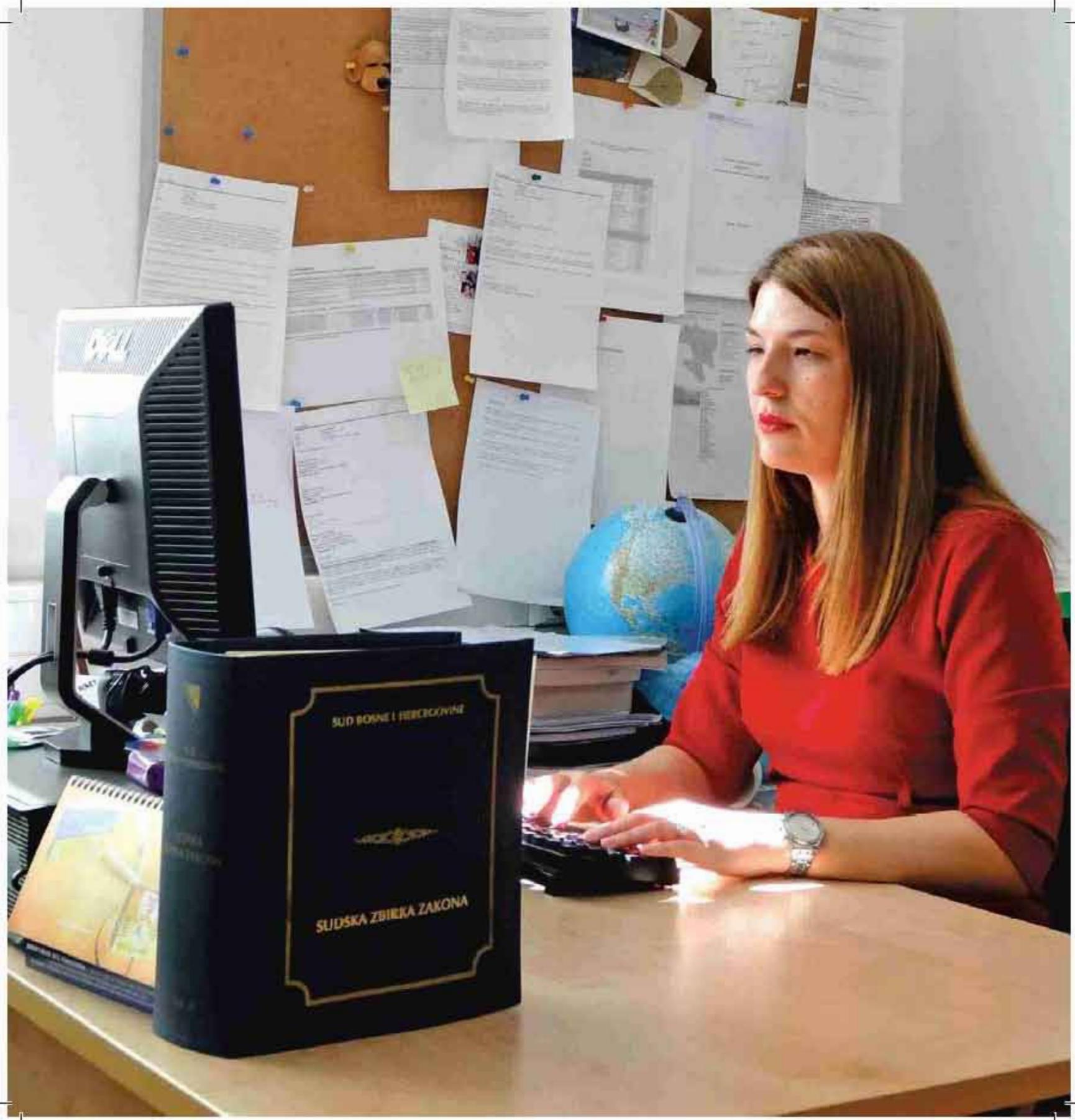
- Odjel I za ratne zločine,
- Odjel II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju i
- Odjel III za sva ostala krivična djela iz nadležnosti Suda.

U okviru Upravnog odjeljenja Suda BiH djeluju tri referata i to:

- Referat za upravne sporove,
- Parnični referat i
- Izvršni referat.

Apelaciono odjeljenje se, također, sastoji iz tri odjela:

- Odjel I koji odlučuje po pravnim lijekovima na odluke Odjela I Krivičnog odjeljenja;
- Odjel II koji odlučuje po pravnim lijekovima na odluke Odjela II Krivičnog odjeljenja;
- Odjel III koji odlučuje po pravnim lijekovima na odluke Odjela III Krivičnog odjeljenja, na odluke Upravnog odjeljenja, te rješava po prigovorima koji se odnose na izborna pitanja.

VII Sudska uprava

Poslovi sudske uprave i podrške organiziraju se u okviru dvije osnovne organizacione jedinice:
Zajednički sekretarijat Suda i Ured registrara Suda.

Sudska uprava

Zajednički sekretarijat

Kabinet predsjednika

Odjeljenje za opće administrativno - tehničke i pravne poslove

Odjeljenje za materijalno - finansijske poslove

Sekretarijati

Ured registrara Suda

Pravno odjeljenje

Odjeljenje za sudsku upravu

Odjeljenje za podršku svjedocima

Odjeljenje za informisanje javnosti i saradnju sa zajednicom

Administrativno odjeljenje

Zajednički sekretarijat

U skladu sa Zakonom i Poslovnikom Suda, Zajednički sekretarijat obavlja opšte administrativno – pravne poslove i materijalno – finansijske poslove za Sud u cjelini. Istovremeno, Zajednički sekretarijat je nadležan za pružanje stručne pravne i druge podrške sudijama Odjela III Krivičnog odjeljenja, sudijama Odjela III Apelacionog odjeljenja i sudijama Upravnog odjeljenja. Zajedničkim sekretarijatom rukovodi generalni sekretar.

U skladu sa utvrđenim nadležnostima, u okviru Zajedničkog sekretarijata su uspostavljeni:

Kabinet predsjednika

U kabinetu predsjednika Suda obavljaju se pravni, informativno – tehnički, prevodilački, daktilografski i drugi stručni poslovi koji su neposredno potrebni za ostvarivanje funkcije predsjednika Suda.

Odjeljenje za opšte administrativno – tehničke i pravne poslove

U okviru ovog Odjeljenja se obavljaju poslovi izrade opštih i pojedinačnih akata Suda, personalni, lektorski i drugi opšti poslovi potrebni za ostvarivanje funkcija Suda u cjelini. U okviru ovog Odjeljenja uspostavljena je i pisarna za Odjele III Krivičnog i Apelacionog odjeljenja i Upravnog odjeljenja, te se pored toga obavljaju daktilografski i informatičko – tehnički poslovi za potrebe ovih odjela.

Od jula 2010. godine svi poslovi prijema, obrade, vođenja, postupanja po spisima i otpremanja spisa vode se u posebnom elektronskom Sistemu za upravljanje predmetima (CMS). CMS je inicijalno počeo da se razvija u okviru USAID FILE projekta. Od oktobra 2006. godine VSTV u potpunosti preuzima CMS projekat, usavršava ga i postepeno implementira u svim sudovima u BiH.

Osnovne prednosti CMS sistema su:

- Predmete sudijama u rad dodjeljuje automatski računarski program, a vodeći računa o opterećenju svakog sudije pojedinačno, čime se ostvaruje ujednačeno opterećenje sudija, a onemogućava "biranje" predmeta;
- Povećava se transparentnost rada Suda budući da su strankama odmah dostupni broj predmeta i ime sudije, a u kasnijoj fazi implementacije stranke će moći svom predmetu da pristupe i elektronski;
- Povećava se efikasnost i efektivnost rada - sudija je odmah obaviješten o svakom novom dokumentu u predmetu koji mu je dodijeljen; informacije o svim predmetima se mogu jednostavno i brzo pronaći i pregledati; sudija u samom sistemu daje naloge pojedinim zaposlenim i u svakom trenutku kroz sistem može pratiti njihovu realizaciju; sudijama, ali i svim drugim zaposlenim dostupni su standardizirani sudske obrasci, čime se ubrzava rad i postiže veća standardizacija rada;
- Unaprijeđuje se upravljanje Sudom budući da rukovodioci u svakom trenutku mogu iz elektronske baze podataka povući informacije i statističke izvještaje po različitim parametrima i za različite izvještajne periode.

Odjeljenje za materijalno – finansijske poslove

U okviru Odjeljenja se obavljaju poslovi izrade finansijskih planova i izvještaja, izvršenja budžeta, nadzora nad izvršenjem budžetskih rashoda, knjigovodstveni i računovodstveni poslovi, poslovi obračuna plaća, javnih nabavki i svi drugi materijalno – finansijski poslovi nužni za ostvarivanje funkcija Suda u cjelini.

Sekretarijati

U okviru Zajedničkog sekretarijata uspostavljena su tri posebna sekretarijata za pružanje stručne i administrativno - tehničke podrške sudijama Odjela III Krivičnog i Apelacionog odjeljenja i Upravnog odjeljenja, i to:

- Sekretariat Odjela III Krivičnog odjeljenja,
- Sekretariat Upravnog odjeljenja i
- Sekretariat Odjela III Apelacionog odjeljenja

Sekretariat Odjela III Krivičnog odjeljenja

Neposrednu pravnu podršku u radu sudija pružaju sekretar Odjela III Krivičnog odjeljenja, pravni savjetnici koji učestvuju u izradi nacrta sudske odluke, te proučavaju propise koji se na konkretni slučaj imaju primijeniti, izučavaju stručnu literaturu, zauzete pravne stavove, pravna shvatanja, kao i donesene načelne stavove i načelna mišljenja koja se odnose na pravna pitanja koja se postavljaju u konkretnom slučaju, čime se olakšava i unapređuje rad u predmetima.

U nadležnosti Odjela III je i obavljanje poslova izvršenja krivičnih sankcija za sve odjele Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda BiH, koje poslove obavlja stručni saradnik za izvršenje krivičnih sankcija, te referenti – specijalisti za izvršenje krivičnih sankcija i evidentiranje privremeno oduzetih predmeta.

Sekretariat Upravnog odjeljenja

Stručnu podršku sudijama u Upravnom odjeljenju pružaju sekretar Upravnog odjeljenja, pravni savjetnici i stručni saradnik pripremnog postupka. Stručno osoblje Upravnog odjeljenja Suda BiH pruža stručnu pravnu pomoć sudijama i vijećima u uspostavljanju sudske prakse, pomaže pri izradi nacrta odluka Suda, provodi opsežna istraživanja o složenim pravnim pitanjima, te pruža druge vidove pravne pomoći.

Sekretariat Odjela III Apelacionog odjeljenja

Stručnu podršku sudijama u Odjelu III Apelacionog odjeljenja pružaju sekretar Odjela, pravni savjetnici i stručni saradnik pripremnog postupka. Stručno osoblje Odjela III Apelacionog odjeljenja Suda BiH pruža stručnu pravnu pomoć sudijama i vijećima u uspostavljanju sudske prakse, pomaže pri izradi nacrta odluka Suda, provodi opsežna istraživanja o složenim pravnim pitanjima, te pruža druge vidove pravne pomoći.

Ured registrara Suda

Zakonom o Sudu BiH propisana je nadležnost Ureda registrara Suda za upravljanje i pružanje podrške Odjelima I i II Krivičnog odjeljenja i Odjelima I i II Apelacionog odjeljenja. Uredom registrara rukovodi registrar Suda BiH.

Ured registrara Suda koji je unutrašnja organizaciona jedinica Suda treba razlikovati od Ureda registrara koji je postojao kao međunarodna organizacija. Nadležnosti koje su 2004. godine, uspostavljanjem Ureda registrara njemu date kao međunarodnoj organizaciji, Sud je od 2006. godine, tj. od početka perioda tranzicije, postepeno preuzimao. Istovremeno sa preuzimanjem nadležnosti u Sud, tj. u Ured registrara Suda postepeno su integrirana odjeljenja koja su prvobitno uspostavljena u okviru međunarodnog Ureda registrara, zajedno sa zaposlenima koji su u tim odjeljenjima obavljali poslove.

Na ovaj način u Sud BiH, odnosno u Ured registrara Suda, integrirana su sljedeća odjeljenja:

Ured registrara Suda
Pravno odjeljenje
Odjeljenje za sudsku upravu
Odjeljenje za podršku svjedocima
Odjeljenje za informisanje javnosti i saradnju sa zajednicom
Administrativno odjeljenje

Pravno odjeljenje

Pravno odjeljenje Suda BiH pruža stručnu pravnu pomoć sudijama i vijećima Odjela I za ratne zločine i Odjela II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Pravno odjeljenje čine pravni savjetnici, pravni savjetnici – asistenti, stručni saradnici i pripravnici. Navedeno osoblje pruža podršku sudijama Odjela I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja u vođenju predmeta kroz različite aktivnosti kao što su priprema predmeta za suđenje, praćenje toka suđenja, vođenje zapisnika u toku pretresa, organizacija svjedočenja putem video linka, pomoć sudijama prilikom priprema nacrta sudske odluka. U radu na predmetima koji su u nadležnosti Odjela I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja uposlenici odjeljenja istražuju brojna pravna pitanja iz različitih oblasti kako domaćeg tako i međunarodnog prava, naročito međunarodnog humanitarnog prava, te prate praksi međunarodnih sudova. Pravno odjeljenje, uključivanjem u timove za podršku, pripravnicima omogućava sticanje neophodnog znanja i iskustva za dalje ospozobljavanje i rad u struci.

Odjeljenje za sudsку upravu

Odjeljenje za sudsку upravu sastoји se od pet segmenata: pisarne Odjela I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda, audio – video tima, daktilografskog tima, te administrativno – tehničkog tima. U okviru Odjeljenja za sudsку upravu, također, se obavljaju i bibliotekarski poslovi i poslovi održavanja zvanične web stranice Suda.

Tokom 2010. godine u Odjelima I i II implementiran je CMS sistem vođenja predmeta, a u skladu sa novim modulima CMS sistema u narednom periodu u Odjeljenju za sudsку upravu započet će skeniranje svih podnesaka i sudskeh odluka u Odjelima I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda u svrhu pohranjivanja i pretraživanja sudskeh dokumenata i odluka u elektronskoj formi, čime će se obezbijediti kreiranje i čuvanje spisa predmeta u elektronskoj, kao i u fizičkoj formi.

Audio – video tim

Audio – video tim (AV) Odjeljenja za sudsку upravu stara se za snimanje svih sudskeh procesa u krivičnim predmetima koji se vode pred Sudom Bosne i Hercegovine. Pored zaduženosti za nesmetano odvijanje suđenja, AV tehničari brinu i o stanju AV arhive u kojoj su pohranjeni snimci svih suđenja, uključujući i evidenciju zahtjeva vezanih za izdavanje snimaka suđenja.

Biblioteka

Sud BiH raspolaže specijaliziranim pravnom bibliotekom, koja zadovoljava potrebe korisnika, prvenstveno sudija, pravnih savjetnika i stručnih saradnika. U biblioteci se koriste monografske i serijske publikacije, članci iz domaće i svjetske stručne literature, relevantni pravni propisi, te podaci dostupni putem elektronskih kataloga biblioteka i interneta. Fond biblioteke se upotpunjuje kupovinom, zamjenom i poklonima pojedinaca i institucija iz zemlje i inostranstva.

Biblioteka raspolaže službenim glasilima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, kompletom službenih glasila SFRJ i SCG od 1945. - 2004. godine u elektronskom formatu. Radi upoznavanja sa domaćom i međunarodnom pravnom praksom, omogućeni su i pristupi elektronskoj bazi propisa „Službenog lista BiH”, EPSCO elektronskoj bazi članaka, te elektronskoj bazi „American University War Crimes Research Office - Jurisprudence Collections“.

Bibliotečki fond trenutno raspolaže sa oko 2000 naslova na engleskom i zvaničnim jezicima u BiH, uglavnom iz oblasti krivičnog prava i međunarodnog humanitarnog prava.

Web stranica

Web stranica Suda BiH www.sudbih.gov.ba obiluje informacijama u vezi sa predmetima koji se vode pred Sudom BiH. Svi zainteresirani, putem web stranice, mogu se upoznati sa predmetima Odjela I i Odjela II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja, te mogu preuzimati presude objavljene na web stranici Suda. Na vrlo jednostavan način mogu se pronaći sve relevantne informacije, statistički podaci, rasporedi suđenja/dnevni i sedmični, fotografije sa suđenja, saopštenja za javnost, sedmični pregledi aktivnosti, kao i mnogo drugih informacija. Također, putem web stranice zainteresirani zakazuju termine za organizirane posjete, intervjuje, te dostavljaju zahtjeve za audio-video materijal i zahtjeve za pristup informacijama.

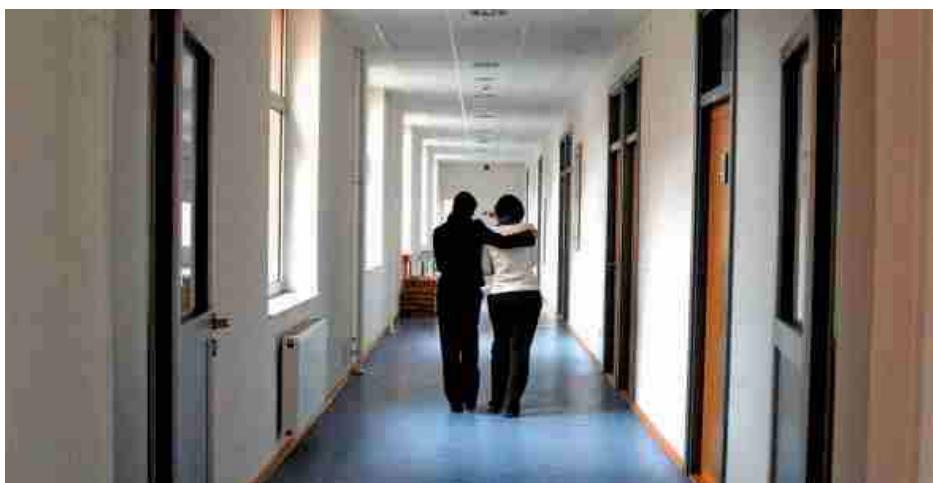
Podaci koje sadrži web stranica Suda se kontinuirano proširuju i ažuriraju vodeći računa o što efikasnijem i lakšem pristupu sadržajima web stranice, te specifičnim zahtjevima javnosti.

Odjeljenje za podršku svjedocima

Odjeljenje za podršku svjedocima je odgovorno za pružanje podrške svjedocima u postupcima koji se vode pred Sudom, a posebno svjedocima u predmetima Odjela I za ratne zločine i Odjela II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Suda BiH, a po potrebi i Odjela III za opći kriminal Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda. Podrška se pruža prije, tokom i nakon svjedočenja. Svjedocima stručni tim psihologa olakšava proces pojavljivanja i svjedočenja pred Sudom, kako svjedočenje ne bi izazvalo dodatne posljedice na njihovo psihičko, fizičko i zdravstveno stanje, te pruža logističku pomoć pri dolasku u Sud. Odjeljenje koordinira aktivnosti sa Jedinicom za zaštitu svjedoka Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) kada je riječ o ugroženim/zaštićenim svjedocima.

Odjeljenje za podršku svjedocima svoje aktivnosti obavlja uz najviši nivo moralnog integriteta, nepristrasnosti i povjerljivosti. Sve informacije koje svjedok daje Odjeljenju tretiraju se na profesionalan način, uz poštivanje individualnosti i privatnosti svjedoka.

Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajednicom

Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajedicom Suda Bosne i Hercegovine zaduženo je za komunikaciju sa medijima, domaćim i međunarodnim, ali i građanima. Osnovni zadatak ovog odjeljenja jeste uspostavljanje dvosmjerne komunikacije sa predstavnicima bosansko-hercegovačke javnosti i dostavljanje svih javnih informacija iz Suda Bosne i Hercegovine.

U okviru programa saradnje sa zajedicom Suda BiH, Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajedicom svakodnevno organizira, u saradnji sa ostalim odjelima, posjete studenata, domaćih i međunarodnih, ali i predstavnika različitih organizacija i udruženja. Oni, tokom boravka u Sudu BiH, imaju priliku razgovarati sa predstavnicima Suda, pogledati sudnice, kao i obići ostale prostorije Suda BiH kako bi dobili pravu sliku ove pravosudne institucije.

Brojne informacije koje Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajedicom priprema i distribuira medijima i javnosti mogu se pronaći na web stranici Suda.

Administrativno odjeljenje

U Administrativnom odjeljenju obavljaju se poslovi administrativne podrške radu Odjela I i Odjela II, poslovi prevođenja, strateškog planiranja, upravljanja projektima, saradnje sa donatorima i drugi administrativno – pravni poslovi za potrebe Suda. U okviru ovog odjeljenja obavljaju se i koordiniraju svi poslovi vezani za ljudske resurse, njihovo pribavljanje, izbor, uvođenje u posao, obrazovanje, napredovanje, motivaciju, ocjenjivanje rezultata rada i svi drugi poslovi osiguranja i razvoja zaposlenih.

VIII Finansiranje Suda

Budžet Bosne i Hercegovine

Budžet Suda je sastavni dio Budžeta institucija Bosne i Hercegovine. Po zahtjevu Ministarstva finansija i trezora BiH, Sud BiH u augustu tekuće godine podnosi prijedlog budžeta za sljedeću godinu. Ministarstvo dostavlja prijedlog na usvajanje Parlamentu BiH, koji usvaja konačni iznos budžeta.

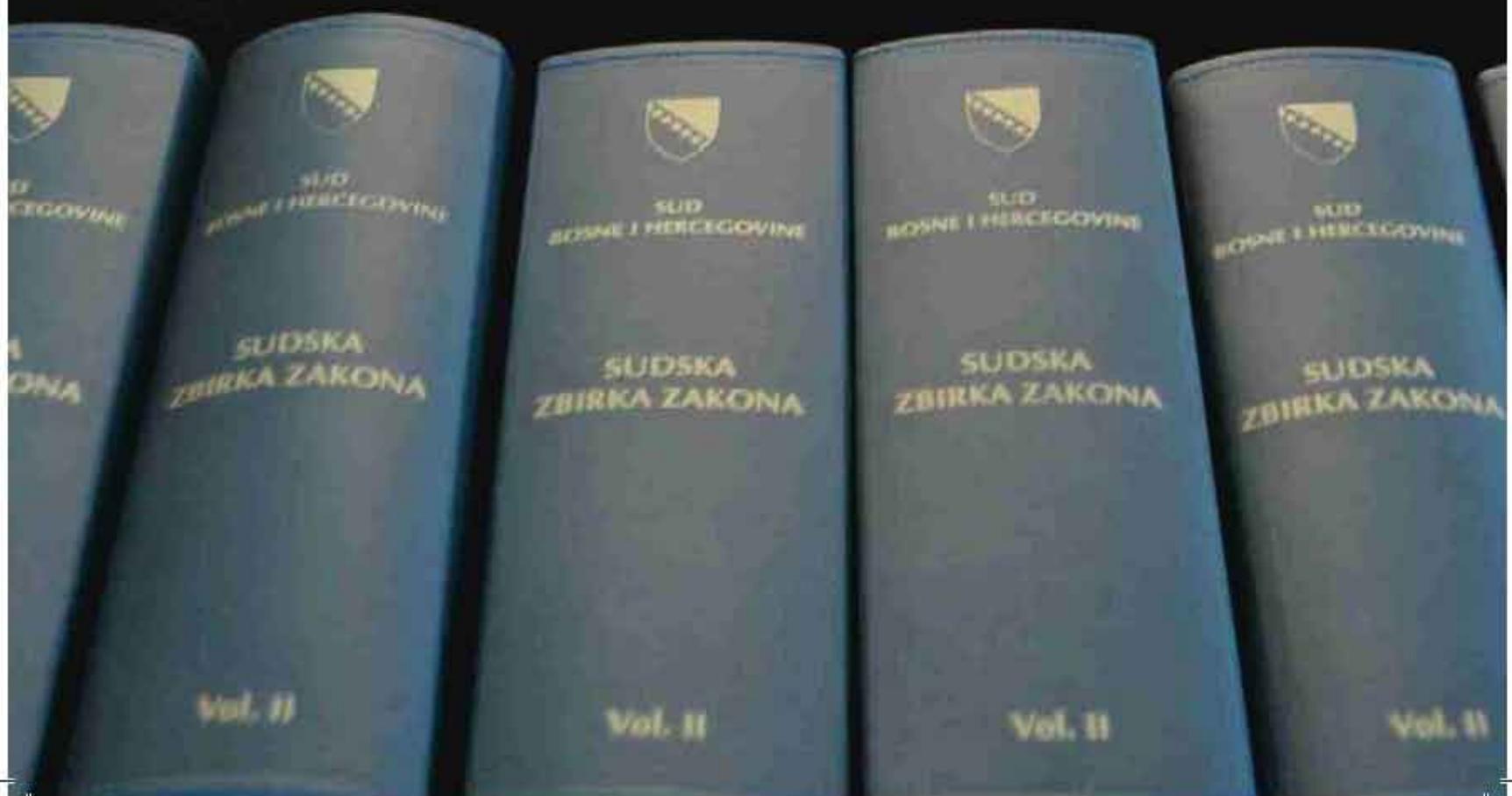
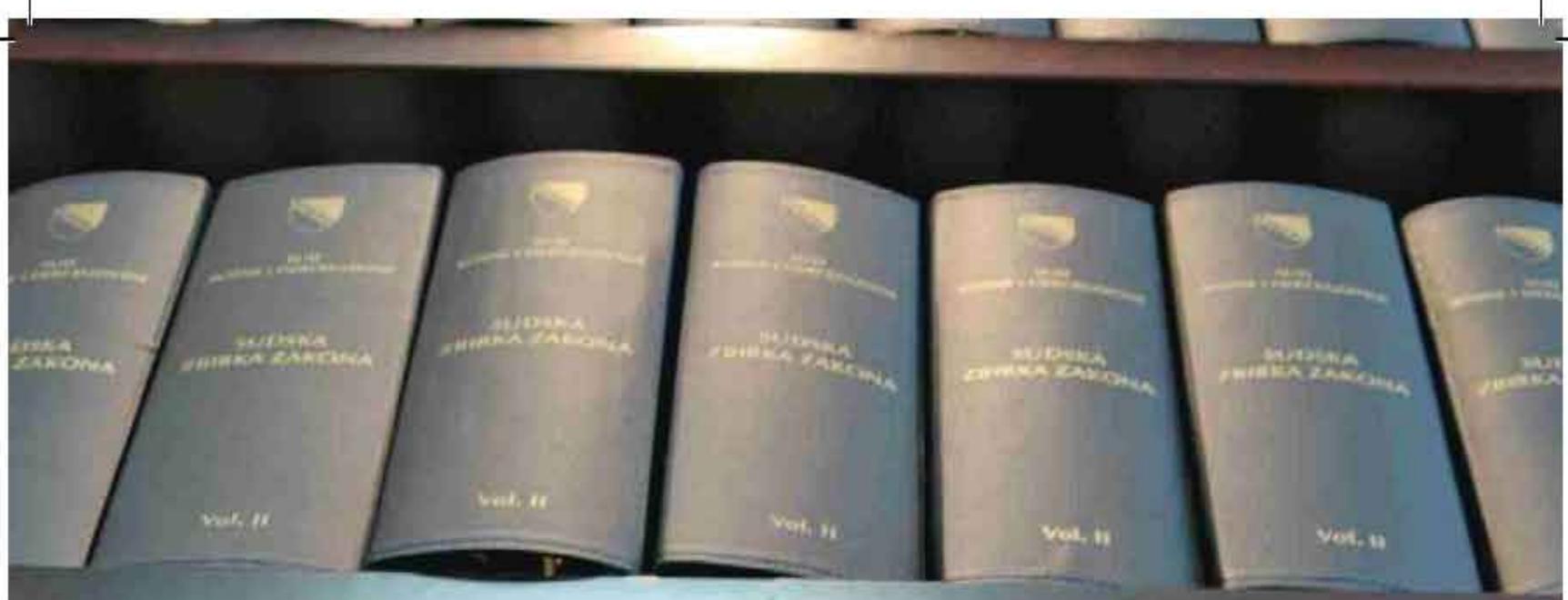
Sredstva se koriste za isplatu plaća i drugih naknada sudijama i administrativnom osoblju, uredske troškove, održavanje zgrade i opreme, troškove i naknade advokata, vještaka i svjedoka, te druge materijalne i kapitalne troškove.

Međunarodne donacije

Od početka 2004. godine, međunarodna zajednica je intenzivno uključena u pružanje podrške Sudu BiH, a od 2005. godine ta pomoć je realizovana putem međunarodnog Ureda registrara.

U periodu od 2003. do 2012. godine, u sklopu cjelokupne podrške pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine putem Ureda registrara, međunarodna zajednica je uložila 62 miliona eura za podršku radu Suda BiH, ali i Tužilaštva BiH, Odsjeka krivične odbrane – OKO, Službe za zajedničke poslove institucija BiH u dijelu u kojem ova služba podržava pravosudne institucije, SIPA-e i Sudske policije BiH. Najveći dio ulaganja, se ipak, odnosio na podršku Sudu i Tužilaštvu BiH.

Sljedeće zemlje su dale podršku putem rada Ureda registrara: SAD, Velike Britanija, Švajcarska, Švedska, Belgija, Turska, Finska, Poljska, Grčka, Francuska, Norveška, Holandija, Italija, Irska, Njemačka, Japan, Luksemburg, Danska, Austrija, Španija i značajnim dijelom Evropska komisija.

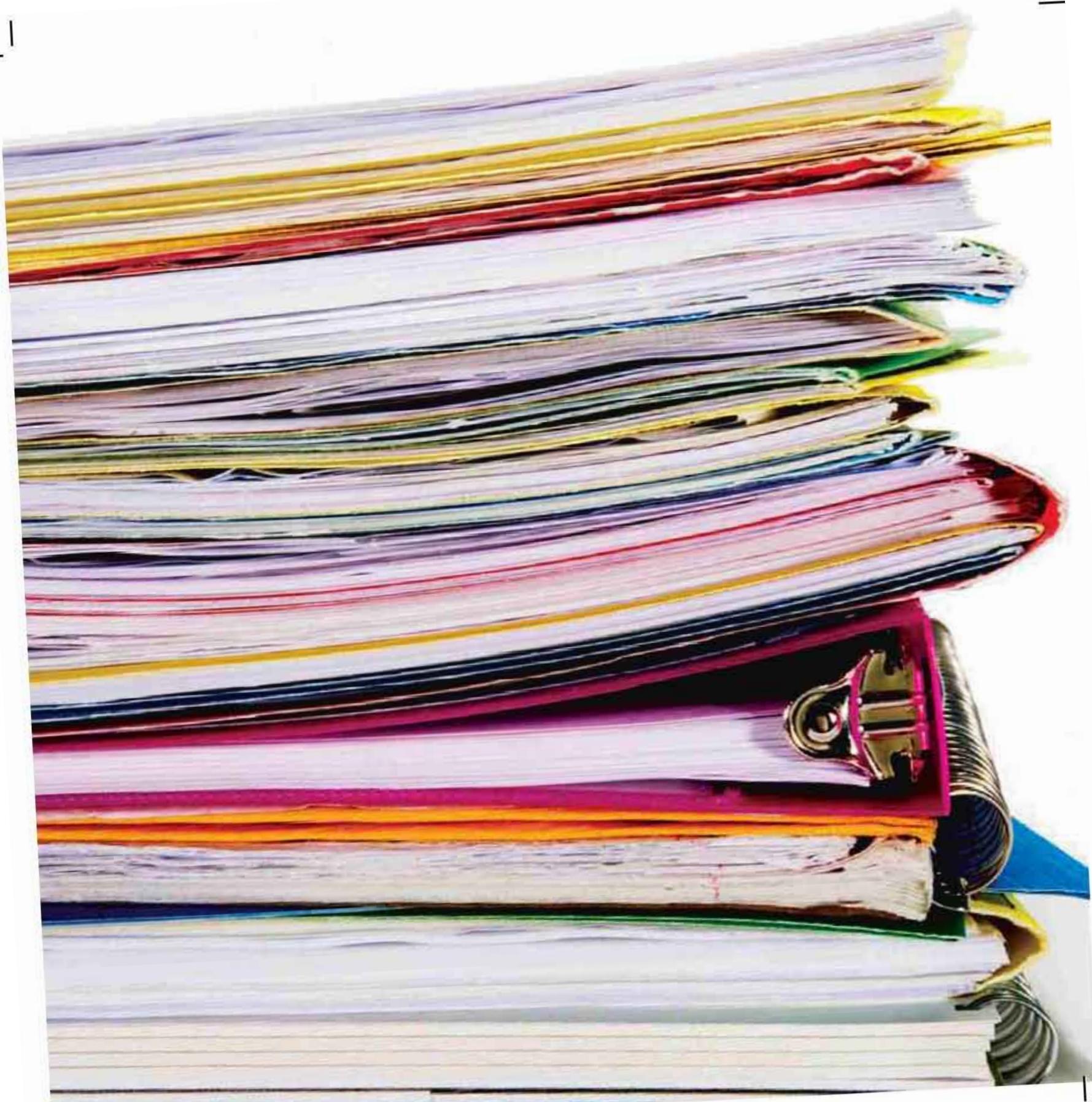

IX Edukacija

U Sudu BiH poklanja se značajna pažnja edukaciji sudija, ali i cijelokupnog sudskega osoblja. Sudije imaju priliku redovno učestvovati na mnogobrojnim seminarima i stručnim edukacijama, koje se organiziraju tokom cijele godine na području BiH i u regionu bivše Jugoslavije. Veliki broj seminara i stručnih edukacija organiziraju centri za edukaciju sudija i tužilaca. U okviru centara za edukaciju sudija i tužilaca organizira se obuka i za ostalo stručno osoblje Suda, pravne savjetnike, stručne saradnike i pripravnike.

Izuzetno uspješan vid interne edukacije je sudska savjetovanje Krivičnog odjeljenja Suda (sudijski koledž) koje se održava jednom godišnje i na kojem, pored sudija, učestvuju i pravni savjetnici, stručni saradnici i pripravnici.

X Javnost rada i pristup Sudu

Javnost rada Suda osigurava se :

- ✓ Odobravanjem pristupa informacijama koje su pod kontrolom Suda u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini. Kako bi pomogao podnosiocima zahtjeva u ostvarivanju prava pristupa informacijama, Sud je izradio besplatni Vodič za pristup informacijama;
- ✓ Stvaranjem uslova da što veći broj građana i medija neposredno prati pretrese i sjednice Suda - suđenja su u pravilu javna, što znači da građani i novinari imaju pravo prisustvovati suđenjima. Naravno, postoje situacije u kojima sudska vijeće, u interesu zaštićenog svjedoka ili određenih podataka povjerljive prirode ili drugih zakonom određenih razloga, može donijeti odluku o zatvaranju suđenja za javnost ili da se određeni dokument, iz istih ili sličnih razloga, ne može dati na uvid građanima ili novinarima;
- ✓ Objavljinjem pismenih saopštenja za javnost o sudskim postupcima koji su u toku i o drugim aktivnostima Suda;
- ✓ Davanjem izjava za medije i intervjuja;
- ✓ Objavljinjem informacija na zvaničnoj internet stranici Suda;
- ✓ Omogućavanjem ostvarivanja uvida u javne dokumente kao što su potvrđene optužnice, presude, rješenja, odluke i slično, pod uslovima predviđenim zakonom.

Najčešće postavljana pitanja u vezi sa pristupom informacijama

1. Kakva je procedura dobivanja informacija o radu Suda BiH?

Svi zainteresirani mogu Odjeljenju za informiranje javnosti i saradnju sa zajedicom Suda BiH poslati pisani zahtjev za pristup određenoj informaciji. Obrazac zahtjeva za pristup informacijama sastavni je dio Vodiča za pristup informacijama. Uposlenici ovog Odjeljenja, u Zakonom predviđenom roku, dostavljaju traženu informaciju, odnosno pojašnjavaju zašto to nije moguće, ukoliko postoje okolnosti zakonom predviđene kao prepreka za davanje informacije. Na isti način se mogu dobiti i javni dokumenti Suda BiH.

2. Na koji način se zakazuju intervjui sa predstavnicima Suda BiH?

Novinari, istraživači ili naučni radnici, koji se bave pravosudnim temama i žele adekvatnog sagovornika iz Suda BiH, mogu na vrlo jednostavan način putem online formulara, objavljenog na web stranici Suda, uputiti zahtjev za razgovor. Preporučuje se da zahtjev za intervju bude poslan nekoliko dana unaprijed. Nakon prijema zahtjeva, zainteresiranu osobu kontaktirat će osoblje Odjeljenja.

3. Pristup novinara

Novinari s važećom akreditacijom Suda BiH imaju slobodan pristup prostoru za posjetioce u sudnicama. S izuzetkom tih prostorija, pristup svim drugim uredima je strogo zabranjen, izuzev ako imaju dopuštenje službenika kojeg posjećuju i nalaze se u pravnji osobe uposlene u Sudu BiH. Video snimanje ili fotografiranje u sudnicama, izuzev u posebnim prilikama, kao što su konferencije za štampu, mora odobriti Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajednicom, po prethodno pribavljenoj dozvoli predsjednika Suda.

4. Da li je dozvoljeno snimanje i fotografiranje u sudnicama?

Snimanje i fotografiranje nije dozvoljeno u sudnicama Suda BiH, ali svi zainteresirani mogu dobiti CD i DVD snimke sa suđenja, kao i fotografije, koje izrađuje AV tim Suda BiH.

5. Kakva je procedura dobivanja audio-video zapisa?

Raspored svih suđenja nalazi se na web stranici Suda BiH. Zainteresirani za kopiju audio-video zapisa ili fotografiju sa određenog suđenja (ukoliko nije bilo zatvoreno za javnost), mogu putem web stranice Suda BiH, popuniti i poslati online formular.

Mediji mogu tražiti izdavanje AV materijala po ubrzanoj i redovnoj proceduri. Zahtjevi medija za izdavanje AV materijala po ubrzanoj proceduri, po pravilu, će biti obrađeni tokom istog dana, pod uslovom da je zahtjev podnijet najkasnije do 09.00 sati na dan održavanja ročišta. Po ubrzanoj proceduri Sud će izdavati audio/video zapise suđenja u trajanju do deset minuta. Zahtjevi predstavnika medija za izdavanje audio – video zapisa cijelokupnog ročišta bit će obrađeni u zakonom propisanom roku od 15 dana.

Zahtjev odobrava predsjednik Suda BiH i predsjedavajući sudskog vijeća za određeni predmet. Nakon pripreme materijala, podnosioca zahtjeva kontaktira uposlenik Odjeljenja za informiranje javnosti i saradnju sa zajednicom Suda BiH. Audio – video zapisi se po pravilu preuzimaju lično, na recepciji Suda.

6. Kakva je procedura dobivanja fotografija sa suđenja?

Izdavanje fotografija sa suđenja, za koja postoji odobrenje za snimanje, Sud će po pravilu vršiti redovnim objavljivanjem fotografija na službenoj internet stranici Suda, i to tri puta tokom postupka: prilikom izjašnjenja o krivnji, jednom tokom pretresa i prilikom izricanja presude.

Pojedinačne zahtjeve za izdavanje fotografija Sud će odobravati samo ukoliko postoje ozbiljni, opravdani razlozi, koje medijska kuća – podnositac zahtjeva mora posebno obrazložiti. U tom slučaju, fotografije sa suđenja dostavljaju se putem e-maila ili na CD-u, shodno zahtjevu.

7. Da li je potrebna novčana nadoknada za audio-video snimke sa suđenja?

Sud ne naplaćuje naknade ili takse za podnošenje zahtjeva niti za izradu i dostavljanje pisanih obavijesti. Međutim, u skladu sa Odlukom Vijeća ministara, Sud naplaćuje troškove umnožavanja informacije. Informacije koje podliježu plaćanju naknade umnožavanja dostavljaju se tek nakon prijema potvrde o uplati naknade za umnožavanje.

Naknada za umnožavanje informacije iznosi:

- 0,50 KM po jednoj stranici standardne veličine (prvih 20 stranica se ne naplaćuje);
- 10,00 KM po nosaču elektronskog zapisa (disketa, CD, DVD) - za elektronsku dokumentaciju.

Predstavnici medija - podnosioci zahtjeva oslobođeni su plaćanja troškova umnožavanja pod uslovom da prilikom preuzimanja dostave prazan DVD-R/CD. Podnositelj zahtjeva koji ne preuzme snimljeni DVD-R/CD, prilikom podnošenja novog zahtjeva obavezan je predujmiti troškove umnožavanja prije preuzimanja snimljenog materijala.

8. Da li posjetioci moraju najaviti dolazak ukoliko žele prisustrovati suđenju?

Dolazak se ne mora najaviti. Posjetilac na recepciji Suda BiH mora ostaviti važeći identifikacioni dokument, nakon čega dobija propusnicu za posjetioce. Posjetilac se na ročištu može zadržati koliko želi, ali u sudnicu mora ući prije početka ročišta ili tokom pauze, jer nije dozvoljeno napuštati sudnicu dok je ročište u toku. Za vrijeme prisustva u sudnici posjetioci su dužni ponašati se primjerenog (nije dozvoljeno smijati se, glasno razgovarati, konzumirati hranu/piće ili na bilo koji drugi način ometati rad). Za vrijeme pauze suđenja posjetioci su dužni napustiti sudnicu.

Ukoliko je riječ o većoj grupi, zbog ograničenosti mjesta u sudnicama, poželjno je blagovremeno najaviti dolazak.

9. Na koji način se zakazuje organizirani dolazak u Sud BiH?

Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajednicom redovno organizira posjete Sudu BiH grupa građana, organizacija, udruženja i medija. Tokom posjete održavaju se prezentacije predstavnika Suda. Također, tom prilikom posjetioci mogu, uz pratnju osoblja, obići sudnice Suda BiH, biblioteku, kao i ostale prostorije, te prisustvovati pojedinim suđenjima. Odjeljenje za informiranje javnosti i saradnju sa zajednicom organizira posjete Sudu za grupe od 10 do 80 posjetilaca, a zahtjevi za posjete se šalju putem formulara koji se nalazi na web stranici Suda BiH.

10. Da li postoje sigurnosne provjere pri ulasku u zgradu Suda BiH?

Ulazak u Kompleks posjetiocima je dozvoljen isključivo kroz glavni ulaz, iz Ulice Safeta Hadžića. Sve osobe koje ulaze u zgradu Suda BiH moraju proći provjeru koju provodi Sudska policija. Na ulaznoj kapiji postoje ormarići u koje su posjetioci dužni odložiti sve stvari čije unošenje u zgradu nije dozvoljeno (diktafoni, foto aparati, mobilni telefoni i sl.). Prilikom ulaska u zgradu svi posjetioci moraju na portirnici predati važeći identifikacioni dokument (pasoš, lična karta ili vozačka dozvola), a zauzvrat im se izdaje privremena propusnica, koju tokom boravka u Kompleksu moraju nositi istaknutu na vidnom mjestu.

11. Da li je osiguran prevod na strane jezike?

Tokom postupka u proteklim godinama bio je osiguran simultani prevod na engleski i bosanski/hrvatski/srpski jezik u određenim predmetima Odjela I i Odjela II u kojima su postupali međunarodni tužioci, sudije ili savjetnici. Pored toga, obezbijeden je simultani prevod na jezik osumnjičenog/optuženog kada isti ne govori bosanski/hrvatski/srpski jezik. Za simultani prevod posjetiocima na raspolaganju imaju slušalice i bežične prijemnike.

Korisne informacije za prisustvovanje suđenjima

Za vrijeme pretresa, u sudnici se nalaze:

Sudija, odnosno predsjednik vijeća - rukovodi suđenjem, stara se o poštivanju zakonskih rokova i preduzima sve druge radnje u skladu sa ZKP BiH.

Tužilac - zastupa optužnicu, podnosi prigovore i podneske Sudu, direktno i unakrsno ispituje svjedoka.

Osumnjičeni - osoba za koju postoje osnovi sumnje da je počinila krivično djelo.

Optuženi - osoba protiv koje je jedna ili više tačaka optužnice potvrđena. Optuženi ima pravo da ispituje svjedoke i obično ga zastupa advokat.

Branilac - zastupa osumnjičenog/optuženog.

Svjedok - osoba koja se saslušava kada postoji vjerovatnoća da će svojim iskazom moći dati informacije o krivičnom djelu, učinitelju i o drugim važnim okolnostima. Na zaštićenog svjedoka se primjenjuju posebne odredbe zakona, a to su: Zakon o programu zaštite svjedoka i Zakon o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka.

Pravni savjetnik - pomaže sudijama u pripremama za suđenje, prilikom analize propisa i kod izrade nacrta odluka.

Stručni saradnik - nadgleda cijelokupno upravljanje predmetom, pruža pomoć sudijama i strankama u planiranju i zakazivanju suđenja, vodi sažeti zapisnik sa suđenja.

Prevodilac - prevodi čitav tok suđenja sa službenih jezika Suda BiH na engleski ili drugi jezik i obrnuto.

Tehničar - snima cijeli tok suđenja, brine se o arhivi i ispravnosti tehničke opreme.

Kućni red Suda

Svi posjetiocu dužni su poštivati odgovarajuća pravila ponašanja. Posjetiocu ne smiju stvarati buku, psovati niti se ponašati na bilo koji drugi način koji može ometati sudska ročišta, druge posjetioce kao i ostale aktivnosti Suda. Od posjetilaca se očekuje da u Sud ulaze prikladno obučeni. Oblačenje koje se smatra provokativnim ili pokazivanje potencijalno uznemirujućih ili uvredljivih simbola ili slika nije dopušteno. Posjetiocima u Kompleksu nije dozvoljeno odijevati mini suknje, kratke hlače, ljetne majice sa tankim bretelama, obuću otvorenih stopala i druge odjevne predmete koji ne priliče radnom okruženju u pravosudnim institucijama. U zgradu Suda BiH zabranjeno je unošenje vatreñog i hladnog oružja, municije, eksploziva i lako zapaljivih materija, radio i tv prijemnika, mobilnih telefona, radio stanica, prenosnih računala, ličnih digitalnih organizatora, fotoaparata i sve druge opreme za obradu audio i video zapisa ili informacija ili za njihovo snimanje ili emitiranje. Ovi predmeti se

pohranjuju u ormariće namijenjene za odlaganje stvari na ulazu u zgradu Suda. Audio snimanje, video snimanje ili fotografiranje u zgradi Suda je strogo zabranjeno. Osoblje osiguranja je ovlašteno oduzeti, odnosno izbrisati snimke koje nisu odobrene. U prostorije Suda je zabranjeno unošenje alkoholnih pića, narkotičkih supstanci i hrane koja širi jake mirise. Konzumacija hrane i pića, čitanje novina, knjiga ili časopisa u prostorima za posjetioce u sudnicama je zabranjeno. Konzumiranje cigareta strogo je zabranjeno unutar zgrade pravosudnih institucija, izuzev u posebno naznačenim prostorijama. Posjetiocima nije dopušteno ni u jednom trenutku ostavljati prtljagu ili lične stvari bez nadzora.

Izvještavanje medija i pretpostavka nevinosti

Načinom praćenja i izvještavanja o sudskim postupcima, kroz poštivanje prava optuženih, ali i svih drugih učesnika u postupku, novinari doprinose izgradnji pravne države. Ustavom Bosne i Hercegovine svim osobama je garantirano pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom (član II 3. e. Ustava).

“Svako ko je optužen za krivično djelo smatra se nevinim dok se njegova krivica po zakonu ne dokaže.”

Pretpostavka nevinosti jedan je od osnovnih principa krivičnog postupka (član 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine). Pravo na pravično suđenje, uključujući i pretpostavku nevinosti, dodatno je garantirano svakom građaninu Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se zajedno sa njenim protokolima direktno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima prioritet nad svim ostalim zakonima (član II 2. Ustava Bosne i Hercegovine). To znači da jedino i isključivo Sud u krivičnom postupku može utvrditi da li je neka osoba izvršila krivično djelo. Sve do pravosnažnosti presude, kojom je neka osoba oglašena krivom za izvršenje određenog krivičnog djela, u medijskom praćenju krivičnog postupka trebalo bi da se koriste izrazi koji ne prejudiciraju krivnju optuženog. To znači da bi trebalo koristiti izraz kao što su “postoji osnovana sumnja da je..”, “zbog toga što je navodno...” i slično.

Prvostepeno vijeće donosi odluku na osnovu dokaza koje na glavnem pretresu izvedu tužilac i odbrana. Prvostepeno vijeće presudu zasniva na dokazima izvedenim na glavnom pretresu, koji moraju biti van razumne sumnje da bi se mogla donijeti osuđujuća presuda. Ovakva odluka nije pravosnažna i protiv nje je dozvoljena žalba koju razmatra Apelaciono odjeljenje Suda BiH. U žalbi se mogu iznositi novi dokazi ukoliko stranke i odbrana dokažu da nisu bili u mogućnosti da ih iznesu u prvostepenom postupku.

Poštivanje principa pretpostavke o nevinosti integralni je dio prava na pravično suđenje. Ne preporučuje se komentiranje odluka prvostepenog vijeća do donošenja pravosnažne odluke. Mišljenja i informacije u vezi sa sudskim postupcima koji su u toku trebalo bi da budu prenošene i širene samo onda kada to ne stvara predrasude u pogledu pretpostavke o nevinosti osumnjičenog ili optuženog (Dodatak Preporuci Rec (2993) 13 Komiteta ministara Vijeća Evrope od 10. jula 2003. godine).

Ukoliko dođe do komentiranja bilo koje odluke Suda, preporučuje se korištenje dodatnih pojašnjenja ovlaštenog lica Suda. Poželjno je u komentare uključiti i mišljenja kompetentnih sagovornika iz akademske i advokatske zajednice.

XI Sudije Suda Bosne i Hercegovine

Sudija Amela Huskić

Sudija Andelko Marijanović

Sudija Azra Miletic

Sudija Biljana Ćuković

Sudija Branimir Orašanin

Sudija Branko Morait

Sudija Branko Perić

Sudija Darko Samardžić

Sudija Davor Žilić

Sudija Davorin Jukić

Sudija Dinka Bešlagić - Čovrk

Sudija Dragica Miletic

Sudija Dragomir Vukoje

Sudija Enida Hadžiomerović

Sudija Esad Fejzagić

Sudija Goran Radević

Sudija Halil Lagumdzija

Sudija Hasija Mašović

Sudija Hilmo Vučinić

Sudija Izo Tankić

Sudija Jadranka Brenjo

Sudija Jasmina Kosović

Sudija Ljiljana Lalović

Sudija Ljubomir Kitić

Sudija Maida Bikić

Sudija Meddžida Kreso

Sudija Mediha Pašić

Sudija Miloš Babić

Sudija Minka Kreho

Sudija Mira Smajlović

Sudija Mirko Božović

Sudija Mirsad Strika

Sudija Mirsada Džindo

Sudija Mirza Jusufović

Sudija Nada Papo

Sudija Nenad Šeleda

Sudija Ranko Debevec

Sudija Redžib Begić

Sudija Senadin Begtašević

Sudija Sreto Crnjak

Sudija Staniša Gluhajić

Sudija Šaban Maksumić

Sudija Šahbaz Džihanović

Sudija Šida Jašarspahić

Sudija Tatjana Kosović

Sudija Tihomir Lukes

Sudija Vesna Jesenković

Sudija Vesna Trifunović

Sudija Zoran Božić

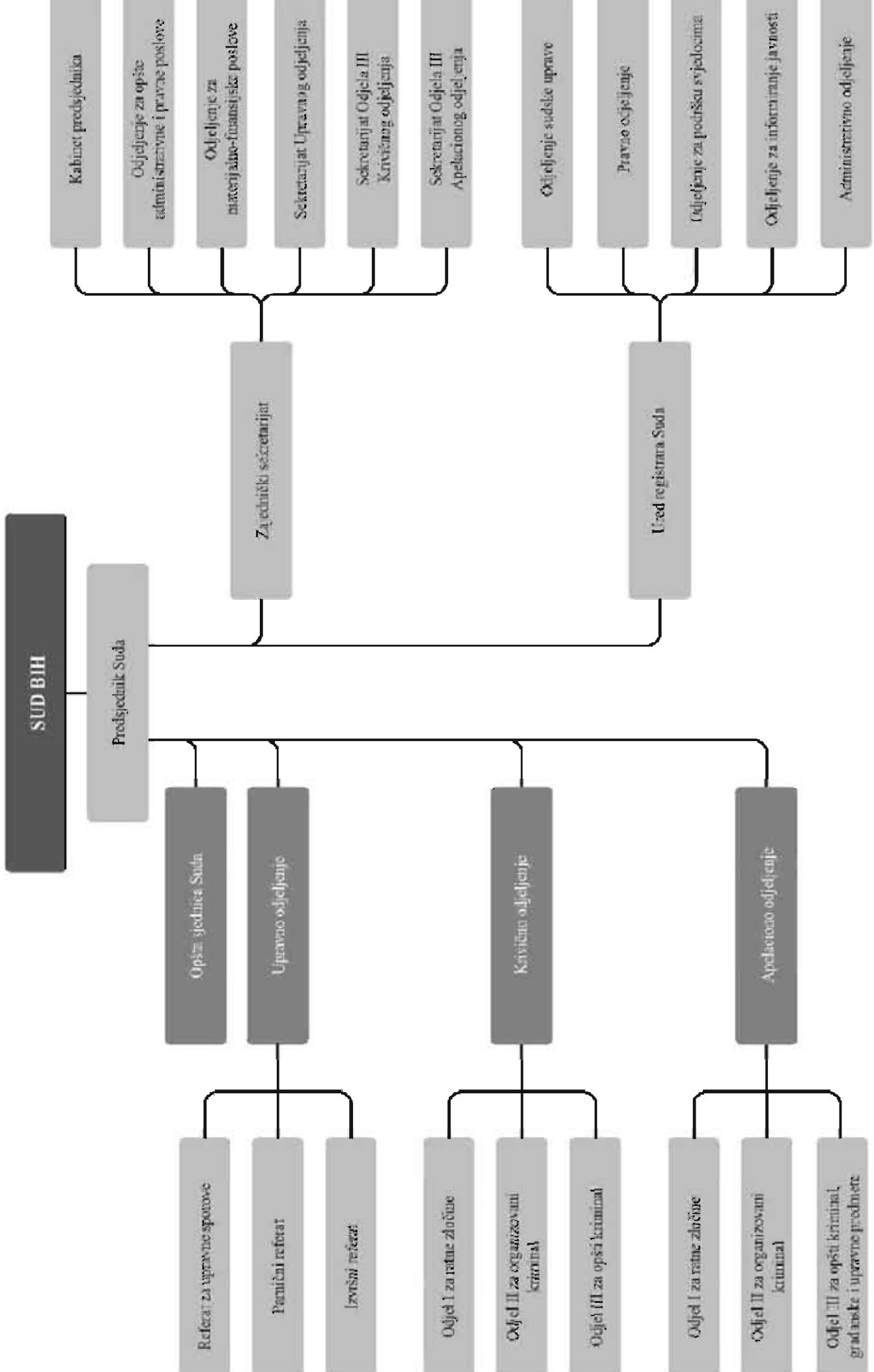
Sudija Zvezdana Antonović

Sudija Željka Krmek

Sudija Željka Marenić

XII Kontakt informacije Suda BiH

Sjedište Suda je u Sarajevu, na adresi:

Sud Bosne i Hercegovine

Kraljice Jelene 88

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

TELEFONI:

Centrala Suda BiH

Tel: 00387 (0) 33 707 100

Fax: 00 387 (0) 33 707 321

Odjeljenje za informiranje javnosti

Tel: 00 387 (0) 33 707 164

00 387 (0) 33 707 165

00 387 (0) 33 707 178

e-mail: pios@sudbih.gov.ba

Fax: 00 387 (0) 33 707 194

Odjeljenje za podršku svjedocima

Tel: 00 387 (0) 33 707 184

00 387 (0) 33 707 186

e-mail: reg.wso@sudbih.gov.ba

Službena internet stranica Suda www.sudbih.gov.ba

RADNO VRIJEME PRIJEMNE KANCELARIJE:

8:00 – 16.00 sati

Gradani se mogu obratiti predsjedniku Suda BiH prijedlozima, predstavkama, pritužbama i upitima u pisanoj formi. Podneseći trebali biti napisani na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini; trebaju biti razumljivi i sadržavati sve potrebne podatke.

Kako bi se građanima olakšalo ostvarivanje prava pristupa informacijama koje su u posjedu i pod kontrolom Suda BiH u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, Sud je izradio Vodič za pristup informacijama. Vodič je besplatan i može se preuzeti u prostorijama Odjeljenja za informiranje javnosti ili sa službene internet stranice Suda www.sudbih.gov.ba.

